

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 21 січня 2021 р.

Львів

№ 63/3-рк/к

Виконавчий комітет Івано-Франківської
міської ради

*вул. Грушевського, 21,
м. Івано-Франківськ, 76004*

*Про припинення дій,
які містять ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції*

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали дослідження діяльності суб'єктів господарювання, які надають послуги централізованого водопостачання і централізованого водовідведення, та дій органів місцевого самоврядування в частині реалізації повноважень у сфері надання цих послуг на предмет дотримання законодавства про захист економічної конкуренції,

ВСТАНОВИЛА:

- (1) Західне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) в межах реалізації повноважень у сфері формування та реалізації конкурентної політики, провело дослідження діяльності суб'єктів господарювання, які надають послуги централізованого водопостачання і централізованого водовідведення, в територіальних межах м. Івано-Франківська, та дій виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради на цьому ринку.
- (2) Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради (далі – виконавчий комітет або виконком) включено до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Ідентифікаційний код юридичної особи 04054346.
- (3) Місцезнаходження: 78004, Івано-Франківська область, місто Івано-Франківськ, вулиця М.Грушевського, будинок 21.
- (4) У розумінні статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» міська рада і виконавчий орган міської ради входить до системи місцевого самоврядування.
- (5) Послуги централізованого водопостачання (далі – ЦВП) і централізованого водовідведення (далі – ЦВВ) та видача технічних умов на приєднання об'єктів будівництва до мереж ЦВП і ЦВВ у територіальних межах м. Івано-Франківська надає комунальне підприємство «Івано-Франківськводокотехпром»

(місцезнаходження: вул. Ботанічна, буд. 2, м. Івано-Франківськ, 76004; ідентифікаційний код юридичної особи 32360815; далі – КП «Івано-Франківськводокотехпром» або Підприємство).

- (6) КП «Івано-Франківськводокотехпром» як суб'єкт природної монополії, у період 2017-2019 років та січня-жовтня 2020 року мало ознаки суб'єкта господарювання, що займає монополіне становище на ринку надання послуг централізованого водопостачання та водовідведення в м. Івано-Франківську в межах розподільчих водопровідних та каналізаційних мереж, що перебувають у господарському віданні Підприємства, оскільки на цьому ринку не мало жодного конкурента.
- (7) Відносини у сфері надання послуг централізованого водопостачання і водовідведення та приєднання об'єктів замовників до систем централізованого водопостачання і водовідведення, регулюються нормами: Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, «Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України», затверджених наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190 (далі – Правила користування системами ЦВП та ЦВВ або Правила) та інших нормативно-правових актів.
- (8) Правами та обов'язками підприємств питного водопостачання та централізованого водовідведення, відповідно до статті 23 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», зокрема, є видача дозволів і технічних умов на підключення споживачів до систем централізованого водопостачання та водовідведення.
- (9) Порядок приєднання об'єктів до систем централізованого водопостачання та водовідведення визначений Правилами користування системами ЦВП та ЦВВ.
- (10) Відповідно до пункту 4.1. Правил, для одержання технічних умов замовник подає до виробника послуг централізованого водопостачання та водовідведення:
- заяву;
  - опитувальний лист за формою згідно з додатком 2 до цих Правил;
  - ситуаційний план з визначення місця розташування земельної ділянки на відповідній території.

Технічні умови мають містити графічний матеріал із нанесенням відповідних інженерних мереж та місць приєднання до них об'єкта будівництва.

Виробник послуг з централізованого водопостачання та водовідведення *видає замовнику технічні умови згідно з поданою заявою протягом десяти робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви з урахуванням потужностей споруд та пропускної спроможності мереж систем централізованого водопостачання та водовідведення, із зазначенням умов для проектування вводу: місця приєднання, місця розташування водомірного вузла, умов для влаштування проміжного резервуара і насосів – підвищувачів тиску.*

- (11) Згідно з додатком 1 Правил, **технічні умови підписує керівник виробника послуг з централізованого водопостачання та водовідведення та затверджує уповноважений представник органу місцевого самоврядування (або представник уповноваженої ним організації).**

- (12) Дослідженням встановлено, що з липня 2017 року по даний час технічні умови на приєднання об'єктів будівництва до централізованих систем водопостачання та водовідведення розглядаються на засіданнях виконавчого комітету та затверджуються його рішеннями.
- (13) Вимоги щодо затвердження технічних умов органом місцевого самоврядування прописані у Порядках видачі технічних умов, затверджених наказами Підприємство від 21.09.2017 року № 915/1-1/1 та від 25.08.2020 № 75-01/193.
- (14) Відтак, за поясненнями Підприємства, наданими листом від 12.10.2020 № 258/75.4.1-11 (вх. № 63-01/2959 від 19.10.2020), алгоритм отримання технічних умов передбачає наступні дії:
- споживач (фізична чи юридична особа) звертається із заявою та доданими до неї документами, визначеними п. 4.1 Правил, до КП «Івано-Франківськводокотехпром»;
  - подані заяви кожного четверга розглядаються технічною радою Підприємства для визначення технічної можливості приєднання об'єкта замовника до мереж, точки приєднання тощо;
  - за результатами розгляду проект технічних умов передається до виконавчого комітету на затвердження;
  - після прийняття рішення виконкому секретар технічної ради реєструє технічні умови та повідомляє кожного заявника у телефонному режимі про їх отримання.
- (15) З матеріалів дослідження встановлено, що процедура отримання замовниками технічних умов з моменту звернення до Підприємства до часу їх отримання, перевищує встановлений Правилами десятиденний термін і триває значно довший період часу.
- (16) Так, до прикладу, товариство з обмеженою відповідальністю «Промвест-ІФ» (ідентифікаційний код юридичної особи 40250160) листом від 05.03.2018 № 32 звернулось до КП «Івано-Франківськводокотехпром» з приводу видачі технічних умов на приєднання багатоквартирного житлового будинку до мереж ЦВП і ЦВВ.
- (17) Виконком затвердив технічні умови для ТОВ «Промвест-ІФ» рішенням від 14.06.2018 № 672.
- (18) Лист ТОВ «Промвест-ІФ» від 05.03.2018 № 32 Підприємством зареєстровано 24.07.2018 за № 143, а технічні умови видано 03.08.2018 за № 181.
- (19) Тобто, процедура отримання ТОВ «Промвест-ІФ» технічних умов тривала п'ять місяців.
- (20) В іншому випадку, товариство з обмеженою відповідальністю «Будівельна компанія «ФРАНКО ГРУП» (ідентифікаційний код юридичної особи 41064584) листом від 05.01.2018 № 1-01/18 звернулось до Підприємства за отриманням технічних умов на приєднання приміщення по вул. Кардинала Любачівського до мереж ЦВП і ЦВВ. Рішення виконкому прийнято 16.10.2018 за № 1128. Заява зареєстрована Підприємством 16.10.2018 за № 225, а технічні умови видані 25.10.2018 за № 264.
- (21) Таким чином, технічні умови ТОВ «БК «ФРАНКО ГРУП» отримало через вісім місяців з часу звернення до Підприємства.
- (22) Товариство з обмеженою відповідальністю «Спецмонтажбуд-ІФ» (ідентифікаційний код юридичної особи 38807940) листом від 17.07.2018 № 61 звернулось до Підприємства з приводу отримання технічних умов на приєднання

багатоквартирного житлового будинку до мереж ЦВП і ЦВВ. Технічні умови затверджено рішенням виконкому від 09.08.2018 № 872, заява зареєстрована Підприємством 09.10.2018 № 217, а технічні умови видані 25.10.2018 за № 254.

- (23) Отже, ТОВ «Спецмонтажбуд-ІФ» отримано технічні умови через два з половиною місяці з дати звернення до Підприємства.
- (24) З наведеного можна дійти висновку, що не передбачена чинним законодавством процедура затвердження технічних умов на засіданнях виконавчого комітету і прийняття відповідних рішень, може призводити до того, що споживач фактично отримує технічні умови не у встановлений Правилами десятиденний термін, а в значно довший період часу (два з половиною, п'ять і вісім місяців).
- (22) Дії КП «Івано-Франківськводокотехпром», які полягають у встановленні у Порядках видачі технічних умов, затверджених наказами від 21.09.2017 року № 915/1-1/1 та від 25.08.2020 № 75-01/193, вимог щодо затвердження технічних умов рішеннями виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради та вимог щодо подачі окремих документів, що не передбачено Правилами користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затвердженими Наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг централізованого водопостачання та централізованого водовідведення шляхом встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (15) За інформацією, що міститься на офіційному сайті Івано-Франківської міської ради, з липня 2017 року по жовтень 2020 року виконком прийняв 83 рішення про затвердження технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання та водовідведення.
- (16) За поясненнями виконавчого комітету, дані рішення приймаються на підставі статей 31, 52 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та Правил користування системами ЦВП та ЦВВ.
- (17) Івано-Франківська міська рада та її виконавчий комітет не приймали будь яких нормативно-правових актів з питань регулювання порядку видачі технічних умов на території Івано-Франківської міської ради.
- (18) Однак, нормами статті 31 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено повноваження виконавчих органів міських рад в частині управління об'єктами житлово-комунального господарства, що перебувають у комунальній власності відповідних територіальних громад, забезпечення їх належного утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню.
- (19) А статтею 52 цього Закону визначено, що виконавчий комітет міської ради координує діяльність підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності відповідної територіальної громади.
- (20) Відтак, у Правилах користування системами ЦВП та ЦВВ відсутня норма щодо необхідності прийняття рішень органу місцевого самоврядування про затвердження технічних умов на приєднання об'єктів будівництва до централізованих систем водопостачання та водовідведення.

- (21) Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», зокрема статтею 1 цього Закону передбачено, що дозвіл, висновок, **рішення**, погодження, свідоцтво, інший документ в електронному вигляді (запис про наявність дозволу, висновку, рішення, погодження, свідоцтва, іншого документа в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань), який дозвільний орган зобов'язаний видати суб'єкту господарювання у разі надання йому права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності та/або без наявності якого суб'єкт господарювання не може проваджувати певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності, відноситься до документів дозвільного характеру.
- (22) Статтею 4 цього Закону визначено, що необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види встановлюються виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру.
- (23) Затвердження рішеннями виконавчого комітету технічних умов на приєднання об'єктів замовника до систем ЦВП і ЦВВ, що не передбачено чинним законодавством, має негативний вплив на конкуренцію, оскільки внаслідок таких дій, хоча і не усуваються можливості вступу на ринок суб'єктів господарювання, але істотно ускладнюється цей процес через наявність бар'єрів доступу суб'єктів господарювання до послуг централізованого водопостачання та водовідведення, які є необхідними для забезпечення господарської діяльності та повсякденної життєдіяльності, оскільки забезпечують питні, фізіологічні, санітарно-гігієнічні, побутові та господарські потреби і не можуть бути замінені жодними іншими послугами.
- (24) Виконавчий комітет Івано-Франківської міської ради, приймаючи рішення про затвердження технічних умов на приєднання об'єктів замовників до мереж централізованого водопостачання та водовідведення, створила умови КП «Івано-Франківськводокотехпром» для вчинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції та їх легітимації.
- (25) Статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушень законодавства про захист економічної конкуренції забороняються.
- (26) Легітимація порушень законодавства про захист економічної конкуренції передбачає підтвердження правомірності протиправних діянь суб'єкта господарювання актом органу місцевого самоврядування. У разі легітимації ініціатором протиправних дій є та сама особа, яка їх вчиняє або має намір вчинити.
- (27) Таким чином, дії виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради, які полягають у затвердженні рішеннями виконкому технічних умов на приєднання об'єктів замовника до систем ЦВП і ЦВВ, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи викладене, з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», керуючись статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року №32-р, та зареєстроване в

Міністерстві юстиції України 30.03.2001 року за №291/5482 зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Виконавчому комітету Івано-Франківської міської ради (місцезнаходження: 78004, Івано-Франківська область, місто Івано-Франківськ, вулиця М.Грушевського, будинок 21; ідентифікаційний код юридичної особи 04054346) припинити дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Частиною третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що за умови виконання положень рекомендацій органів Антимонопольного комітету України у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Відділення у **місячний строк** з дня отримання рекомендацій.

Голова колегії

Ростислав ЛЕЩИШИН